

s	ft:	Inspeksjonsrapport
----------	------------	---------------------------

Rapport nr.:	36/2005 (endelig)		
Bedrift:	Norsk Metallfragmentering AS		
Bedriftens adresse:	Postboks 370 2803 Gjøvik	SFTs arkivkode:	408/04-028
Emas registrert :	Ja	Bedriftsnummer	9813 61431
		Anleggsnummer:	A65675
ISO- 14001 sertifisert :	Ja		
Utslippstillatelse av:	28.01.99	Antall sider i rapporten:	8
Bransjenr. (NACE-koder):	37.1	Forrige kontroll:	Ikke insp. tidl.
Kontrollklasse:	Ikke plassert	Tidsrom for kontrollen:	14.03.05
Kontaktperson fra bedriften under kontrollen:	Knut Sørli	Inspektør:	Viveke M. Sahlgaard og Bent Bolstad (SFT)
		Andre tilstede:	Elin Hilde (Fylkesmannen i Oppland miljøvernadv.)

Rapportens status: *Endelig*

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert: Mottakskontroll av innkommet materiale, tiltak for å hindre avrenning av forurensende stoffer til vann og grunn og kontroll/overvåking av utslipp til vann. Jfr. for øvrig rapportens pkt. 3.

Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen ble det konstatert følgende avvik .:

- Vann fra våtvasker har blitt sluppet ut til bekk via oljeutskiller og senere på kommunalt nett
- Bedriften varslet ikke om utslippene fra våtvaskeren i hht. varslingsplikten
- Grovfraksjon av fluff med bromert flammehemmer er levert som produksjonsavfall uten at det er tilstrekkelig vurdert basert på analyser om det er farlig avfall
- Bedriftens risikoanalyse omfatter ikke alle ytre miljørelaterte forhold

SFT har for øvrig følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

- Rutiner for vedlikehold av betongdekket med fuger er ikke nedfelt i internkontrollen
- Innkommet avfall lagres ikke under tak og noe av grovfraksjonen av fluff ligger utenfor tak

Utslipp til vann blir fulgt opp i forbindelse med pålegg om undersøkelser som ble sendt bedriften 25.01.05.

Utarbeidet dato : 08.04.05

Godkjent dato:

Sign:

Sign:

Inspektør : Bent Bolstad

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en uanmeldt inspeksjon. Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor SFTs forvaltningsområde. *Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.*

- AVVIK defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.*
(F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var :

Aktuelle lover og forskrifter med vekt på:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (HMS/internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse av 28.01.99
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 (farlig avfall)
- Egenkontrollrapport (årsrapport) for 2004

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

- Mottakskontroll og lagring av innkommet materiale
- Avrenning og tiltak mhp. kontrollert håndtering av overflatevann fra bedriftsområdet
- Drift av fragmenteringsverket inkl. event. utslipp til vann og håndtering av scrubbevann
- Rensesystemer mhp. utslipp av vann
- Håndtering og disponering av egen generert avfall (fluff) med vekt på event. farlig avfall
- HMS/internkontroll med fokus på *ytre* miljø og innen følgende områder:
 - Risikokartlegging og avviksbehandling

Utslipp til vann, *mhp. innhold av forurensende stoffer*, blir fulgt opp av SFT i forbindelse med vårt pålegg om undersøkelser som ble sendt bedriften 25.01.05. Utslipp til vann i denne rapporten er derfor begrenset til å omfatte rens- og sikringstiltak av avrenningsvann fra selve bedriftsområdet (fast dekke etc.) og håndtering og disponering av brukt vann fra scrubber (våtvasker).

For nærmere spesifisering, se skjema i vedlegg 1.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under inspeksjonen:

Avvik 1: *Vann fra våtvasker har blitt sluppet ut til bekk via oljeutskiller og senere på kommunalt nett*

Avvik fra:

- Utslippstillatelsen av 28.01.99, vilkår 2.2
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (*forurensningsloven*), § 7 (*fare for forurensning*)
- I tillegg er det i strid med rutiner nedfelt i egen driftshåndbok, jfr. kap. 5.1.2

Kommentarer

Ved oppstart av anlegget for ca. 5 år siden ble partiklene/slammet i vaskevannet i scrubber tatt ut i en egen sedimenteringstank og det rensende vannet ble returnert scrubber og brukt på ny. Denne praksisen/rutinen er også nedfelt i bedriftens driftshåndbok for shredder (01.08.00), jfr. kap. 5.1.2. Det er videre i driftshåndboken uttalt at brukt vaskevann og slam i vannet skal håndteres som farlig avfall. I følge bedriften fungerte dette systemet over tid dårlig og det oppstod driftsproblemer (gjentetting etc.) pga. at det brukte vaskevannet ikke ble tilfredsstillende renses. Det medførte også at vaskevannet i scrubber ikke kunne brukes påny. Bedriften opplyser at vaskevannet som følge av disse driftproblemene, isteden ble sluppet ut til bekk, som fører til Hunnselva, via bedriftens oljeutskiller.

På grunn av manglende journalføring vet ikke bedriften hvor lenge disse utslippene har foregått, men antyder et års tid. Utslippene kan imidlertid ha startet relativt tidlig etter oppstart av anlegget og således ha vart betydelig lenger. I følge bedriften ble forholdet oppdaget og internt avviksbehandlet (15.10.04) og vaskevannet ble isteden samlet opp på tank som i ettertid er tømt 1 gang til kommunalt nett via et sluk på bedriftsområdet. Bedriften opplyser at dette utslippet ikke ble klarert med kommunen.

SFT vil påpeke at oljeutskilleren ikke er designet for å rense den type stoffer som må påpregnes i vaskevannet i en våtvasker fra et fragmenteringsverk (bl.a. tungmetaller og bromerte flammehemmere). Oljeutskilleren er kun designet for å skille ut olje i oljeholdig overvann/regnvann fra bedriftens utearealer. I bedriftens scrubber er det opplyst at det sirkulerer ca. 4 m³ med vann som i følge bedriften normalt har blitt skiftet ut hver 6. uke. I løpet av et år kan derfor utslippet av brukt vann fra scrubber ha utgjort ca. 20- 30 m³. I forbindelse med en større undersøkelse som bedriften fikk utført i fjor sommer av bl.a. virksomhetens utslippsforhold, ble det foretatt en analyse av scrubbervannet som viste at innholdet av sum bromerte flammehemmere var ca. 0.5 yg/l, i tillegg til at vannet inneholder andre forurensende komponenter, bl.a. tungmetaller som kadmium (ca. 0.1 mg/l) og krom (ca. 0.2 mg/l). Det foreligger også analyser av utslippsvannet fra den aktuelle oljeutskilleren (dvs., utslipp til bekk), men mhp. bromerte flammehemmere er disse analysene kun fra den tiden scrubbervannet ikke ble tilført utskilleren. Det finnes også analyser av tungmetaller i utslippsvannet fra oljeutskilleren, men det er uvisst om noen av disse prøvene (rutinemessige prøver) ble tatt ut samtidig som utskilleren ble tilført scrubbervann.

Avvik 2: *Bedriften varslet ikke om utslippene fra våtvaskeren i hht. varslingsplikten*

Avvik fra : Utslippstillatelsen av 28.01.99, vilkår 6.3

Kommentarer

Bedriften varslet ikke om utslippene fra våtvaskeren, jfr. avvik 1, i hht. varslingsplikten som er nedfelt i bedriftens utslippstillatelse.

Avvik 3: *Grovfraksjon av fluff med bromert flammehemmer er levert som produksjonsavfall uten at det er tilstrekkelig vurdert basert på analyser om det er farlig avfall*

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, kapittel 11, § 11- 4 (ansvar for å vurdere)

Kommentarer

Grovfraksjonen av fluff blir levert til Hedmark Renovasjon (HR) som bruker det som innsatsstoff ved produksjon av brenselbriketter. På årsbasis genereres det i følge bedriften ca. 2400 tonn med grovfraksjonsavfall fra fragmenteringsverket. Brikettene som Hedmark renovasjon tilvirker blir levert til et forbrenningsanlegg for avfall i Sverige. En analyse av en prøve av grovfraksjonen som Norsk Metallfragmentering fikk tatt ut sommeren 2004 (analyseresultatet forelå i oktober 2004), viste at innholdet av tetrabrombisfenol A (TBBA) oversteg grenseverdien for farlig avfall (TBBA- innhold 0.25 %). Bedriften opplyser at tidligere analyser av fluff (av *blandinger* av grov og finfraksjon), 13 prøver fra fem ulike anlegg, viste et langt lavere innhold av bromerte flammehemmere (mao; ikke farlig avfall). Bedriften opplyser at de på bakgrunn av beregninger ut i fra de ovennevnte analysene har ansett det som sannsynlig at den ene grovfraksjonsprøven fra sommeren 2004 ikke er representativ og at de derfor valgte å se på denne fraksjonen som ikke farlig avfall og fortsatte å levere det til HR. Mengden grovfraksjon som er levert HR i perioden etter at analyseresultatet forelå utgjør i følge bedriften ca. 500 tonn.

SFT viser til ovennevnte og vil påpeke at bedriftens vurderinger, om at grovfraksjonen som ble levert HR i etterkant av den høye TBBA- analysen ikke er farlig avfall, ikke ble verifisert med analyser.

Avvik 4: *Bedriftens risikoanalyse omfatter ikke alle ytre miljørelaterte forhold*

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (*internkontrollforskriften*), § 5, pkt. 6

Kommentarer

Bedriften har oversendt dokumentasjon fra sin risikovurdering ("Miljøgjennomgåelse") av ytre miljørelatert forhold. Bedriften opplyser at risikovurderingen ble utført i forkant av at fragmenteringsverket ble etablert og startet opp (mao., ca. 1999/2000). SFT vil påpeke at følgende forhold ikke er vurdert:

- våtvasker mhp. utslipp av brukt vaskevann og håndtering av slam
- håndtering og disponering av fluffavfallet på bakgrunn av analyser
- lagring av diesel, 4 m³, i utendørs overgrunnstank, mhp. sikrings- og overvåkingstiltak i forhold til utslippsfare (tanken har ikke oppsamlingsbasseng eller alarm for høyt nivå og det er ikke utarbeidet noen instruks for mottak og påfylling)

I miljøgjennomgåelsen er ulike aktiviteter, miljøaspekter og forebyggende tiltak listet opp og miljøpåvirkninger, i form av konsekvenser og sannsynlighet, er rangert og vektlagt med ulike tallfaktorer. Det er imidlertid ikke opplyst hvor "akseptnivået" ligger, dvs., hvilke tall (sum/produkt) som tilsier at ytterligere tiltak bør vurderes. SFT vil også påpeke at den endringen av scrubberens som i ettertid ble gjort (mhp. utslipp av scrubervannet) ikke er risikovurdert (jfr. avvik 1).

5. Anmerkninger

SFT har følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

Anmerkning 1: *Rutiner for vedlikehold av betongdekket med fuger er ikke nedfelt i internkontrollen*

Kommentarer

Hele produksjonsområdet, dvs. fragmenteringsverket med utendørs mottaksplass for innkommet avfall og lagringsområder for ferdig produkter og avfallsfraksjoner (hhv. fin- og grovfraksjon) har fast dekke, dvs., betong med fugekanter. På grunn av snø og is under inspeksjonen var det ikke mulig å vurdere tilstanden på dekket visuelt. Bedriften opplyser at det blir utført visuell sjekk av betongdekket og fugene. SFT vil bemerke at disse rutineene ikke er nedfelt/implementert i bedriftens internkontroll. Erfaring viser at slike dekker over tid vil kunne få sprekkdannelse. Rutinemessig sjekk/inspeksjon og vedlikehold av dekkene med en dokumentert tilstandsbeskrivelse er derfor viktig for å hindre lekkasjer og forurensning til grunn og grunnvann.

Anmerkning 2: *Innkomet avfall lagres ikke under tak og noe av grovfraksjonen av fluff ligger utenfor tak*

Kommentarer

Bedriften har tilatelse til å motta hhv. komplekskrap, (miks av jern, metaller og avfall), miljøsanert EE- avfall (kasserte EE- produkter som har blitt sortert/fjernet for miljøfarlige bestanddeler på godkjente behandlingsanlegg) og bilvrak (fra godkjente bilopphuggere og bildemonteringsanlegg). Pr. i dag mottar bedriften kun de 2 førstnevnte avfallskategoriene. Avfall som bedriften kan motta skal derfor i utgangspunktet kun ha et lite innhold av miljøfarlige bestanddeler, men i praksis må det påregnes at det innkomne avfallet, over tid, vil kunne ha varierende kvalitet mhp. rester av miljøfarlige bestanddeler og stoffer som ikke er fjernet av ovennevnte aktører. (Under inspeksjonen ble det bl.a. observert enkelte uønskede bestanddeler i mottakshaugen, bl.a. et batteri og en kondensator). Bedriften har etablert rutiner for egen mottakskontroll og utsortering av uønskede bestanddeler i forhold til miljø og av hensyn til hva fragmenteringsverket kan håndtere rent maskinelt/prosessmessig. Da det av praktiske/driftsmessige årsaker vil ta noe tid før mottatt avfall blir håndtert og matet inn i fragmenteringsverket vil lagringen slik den skjer i dag, dvs., ikke under tak, utgjøre en viss forurensningsfare i forhold til overflatevann (som ledes til oljeutskiller). Jfr. bl.a. den nye kunnskapen som nå foreligger om at den bromerte flammehemmeren tetrabrombisfenol A, kan løse seg i vann og lekke fra EE- avfall. SFT vil også bemerke at

noe av grovfraksjonen av fluff (som kan være farlig avfall, jfr. analyse referert til under avvik 2) ligger utenfor tak. Dette skyldes i følge bedriften en midlertidig ubalanse mellom produsert mengde og avhenting av fluffen.

6. Andre forhold

6.1 Driftsstatus under inspeksjonen

Det var normal drift/produksjon under inspeksjonen.

Utslipp til vann

Avrenning/overflatevann fra bedriftsormådet (betongdekke) blir i dag ledet via sandfang til oljeutskiller. Fra oljeutskiller blir vannfasen ledet ut til bekk som igjen havner i Hunnselva. Oljeutskilleren ble sist inspisert av eksternt firma 10.11.04 og det ble da ikke registrert noen målbar oljefilm i utskilleren og det var heller ikke behov for å tømme slamkammeret (ble sist tømt i 14.10.03 og slammet ble levert godkjent mottak).

Bedriften opplyser at det i løpet av forsommeren 2005 skal vurderes andre, mer egnede rensesystemer på bakgrunn av at avrenningsvannet vil kunne inneholde også rester av andre typer forurensninger enn olje, bl.a. tungmetaller og bromerte flammehemmere. Bedriften har engasjert en konsulent som skal foreta de faglige vurderingene av aktuelle rensesystemer / rensemetoder.

6.2 Uhellsutslipp

Bedriften opplyser at det ikke har vært uhellsutslipp til sjø eller grunn.

Vedlegg 1:

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

Hovedtema		Sjekk
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	x
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	x
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av IK-systemet	
	10. § 6 Samordning	
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	x
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	x
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	x
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	x
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruksavfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7. Forskrift om registrering av avfallshåndtering	
	8. Forskrift om brunt papir	
	9. Forskrift/avtale om kasserte dekk	
	10. Forskrifter/avtaler om emballasje	
	11. Annet regelverk som regulerer produksjons-/forbr.avfall	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekk
D. Spesialavfall		
	1. Levering og deklarerer av spesialavfall (spes.avf. forskr. §§ 8 og 11)	
	2. Lagring og merking av spesialavfall (spesialavfallsforskriften § 5)	
	3. Forskrift om miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Forskrift om grensekryssende transport av avfall	
	6. Forskrift om forbrenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for spesialavfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for spesialavfall om journalføring og samarbeidsavtale med Norsas	
	9. Annet regelverk som regulerer spesialavfall og spesialavfallshåndtering	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klass., merking mv. av farlige kjem. - Merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	
	5. Deklarering til Produktregisteret (Merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreducerende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	
	12. Annet kjemikalierregelverk	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	
	2. Risikoanalyser	
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	
	6. Beredskapsplan	
	7. Diverse.	
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	
	1. Egenrapportering	
	2. Uhellsrapportering	